

به حاشیه راندن سودجویان

افزایش نظارت‌ها در مرزها و ساماندهی واردات با هدف جلوگیری از کم‌اظهاری و خلاف‌اظهاری باعث شد سودجویان مجال بسیار کمتری یابند تا کالاهای تقلبی و قاچاق را به سرزمین اصلی برسانند. موارد مذکور بخشی از تدابیر دولت شهید جمهور برای حمایت از تولید داخلی به شمار می‌آید.

عکس: ایرنا

«ایران اقتصادی» از روند مبارزه با کالاهای تقلبی و قاچاق گزارش می دهد

حجم کالاهای قاچاق تقریباً نصف شد

بازار

دولت سیزدهم بخش قابل توجهی از

قطعات و کالاهای تقلبی و قاچاق از بازار جمع‌آوری شد و مردم توانستند از دست سودجویان، نفس راحت بکشند. یکی از معضلاتی که بازار، تولیدکنندگان و فعالان اقتصادی طی ۸ سال فعالیت دولت روحانی با آن مواجه بودند، وجود کالاهای تقلبی و قاچاق بود؛ از سال ۱۳۹۷ تا نیمه اول ۱۴۰۰ این وضعیت بسیار بدتر شد و عملاً می‌توان گفت که بازار اکثر کالاها در برهه زمانی عنوان شده با بحران روبه‌رو شد.

میراث شوم دولت گذشته

براین اساس مردم موقع خرید کالا، همواره با چالش‌های جدی روبه‌رو می‌شدند که یکی از این چالش‌ها، پرداخت پول برای کالا و کیفیت اصلی بود اما کالای تقلبی را به منزل می‌بردند. در رأس این اتفاق‌ها، قطعات خودرو قرار داشت. خیلی از قطعات خودرویی که در مراکز توزیع، عرضه می‌شد در زمره بی‌کیفیت‌ها و بدون الزامات استاندارد بود. این کالاها بعضاً به صورت قاچاق وارد

چالش‌های تحریم در مسیر خنثی سازی قرار دارد

رشد تجارت ایران و امریکا

تجارت

دولت سیزدهم در شرایطی آغاز به کار کرد که تجارت در وضعیت مطلوبی قرار نداشت. براین اساس دولت اعلام داشت ارتباط با همه کشورها از جمله همسایگان را در برنامه کاری خود دارد.

زمانی که این هدف اعلام شد برخی منتقدان معتقد بودند این کار دشنی نیست، به این دلیل که تحریم‌ها چنین امکانی را در اختیار ایران قرار نمی‌دهد و امریکا اجازه افزایش تجارت را نخواهد داد؛ از سوی دیگر مواردی مانند نقل و انتقال پول برای تجارت

به عنوان مهم‌ترین عامل مسدود است، اما سرفه‌ای متعدد رئیس کل بانک مرکزی به کشورهای همسایه و همچنین کشورهایی که ایران با آنها تجارت زیادی دارد باعث شد وضعیت این حوزه در مسیر بهبود قرار بگیرد.

افزایش تحریم‌ها و رونق تجاری

یکی از اهدافی که بانک مرکزی در این زمینه دنبال کرد نقل و انتقال پول با ارز ملی و یا غیر دلار بود که در برخی کشورها با استقبال همراه بود.

حالا آمارها نشان می‌دهد که امریکا در طول فعالیت دولت سیزدهم تجارت خود را با ایران افزایش داده است؛ این در حالی است که حتی به گفته منتقدان دولت، در طول سه سال گذشته ۱۰۰۰ تحریم به تحریم‌های قبلی اضافه شده است. کارشناسان معتقدند رشد تجارت

کشور شده بودند و از آنجا که قیمت پایینی داشت، مورد استقبال گسترده مغازه‌داران و خریداران قرار می‌گرفت.

در عین حال این امر دواقّت داشت، یک‌آنکه مردم برای قطعه و کالایی هزینه می‌کردند که از ارزش واقعی آن بسیار دور بود و عملاً مردم ضرر می‌کردند. دومین آفت این بود که تولیدکنندگان داخلی واردکنندگان که با فشار تحریم‌هانسبت به تولید و واردات قطعه و کالا اقدام می‌کردند، نمی‌توانستند کالای خود را به فروش برسانند چرا که مردم ترجیح می‌دادند کالایی ارزقیمت را خریداری کنند. این روند باعث شد که چرخه معیوبی در حوزه تولید و واردات کالا شکل بگیرد. زمانی که تولیدکننده داخلی نمی‌تواند محصول و کالای خود را به فروش برساند از حجم تولید کاسته می‌شود و در نهایت تولیدکننده چاره‌ای جز تعطیلی واحد صنعتی و تولیدی خود ندارد. واردکننده نیز انگیزه خود را از دست می‌دهد و در این میان بازار به راحتی و بدون دردسر به دست دلالتن و سودجویانی می‌رسد که با قاچاق و تولیدات تقلبی، وارد بازار شدند.

تخلفات گسترده در لوازم خانگی

طی ۸ سال فعالیت دولت روحانی مردم

از این حوزه آسیب‌های جدی مالی و جانی دیدند.

یکی دیگر از حوزه‌هایی که شاهد تخلف‌های گسترده در آن بودیم، لوازم خانگی است. خیلی از قطعات مورد نیاز لوازم خانگی از مراکزتری تأمین شد که هیچ صلاحیتی نداشتند و سازمان ملی استاندارد مجوزی به آنها نداده بود.

به اعتقاد کارشناسان دلیل اصلی یکه تازی سودجویان در بازار، رها شدن نظارت‌ها بود. برای دولت وقت بخصوص دولت دوازدهم اهمیتی نداشت که کالای مورد نیاز بازار از کجا، از چه قیمت و چه کیفیتی تأمین می‌شود و تنها نکته آنها تأمین کالا بود، حتی با علم براینکه کالا، فاقد استاندارد است.

روند کاهش قاچاق در دولت سیزدهم

نکته مهم دیگر در دولت گذشته، فریه شدن قاچاقچیان بود. در این دوره حجم کالاهای قاچاق در بازار فزونی یافت به نحوی که صدای ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز هم درآمد. این ستاد خواستار ساماندهی بازار شد و در این خصوص به صورت مستقل کارهایی صورت گرفت. در آن برهه زمانی، آمارهای ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز از ۱۲.۵ میلیارد دلار واردات غیررسمی یا همان

حجم

کالاهای قاچاق

در کشور

در دولت

گذشته

بیش از ۲۷

میلیارد دلار بوده است.

بر اساس

نظر برخی از

تحلیلگران

و وضعیت

که کشور

دارد آمارهای

غیررسمی

در دولت

شهید

ابراهیم

رئیس‌ی به

حدود ۱۴

میلیارد دلار

رسیده است

تحلیلی عنوان کرده است که حجم قاچاق کالا سالانه بین ۱۲ تا ۲۵ میلیارد دلار برآورد می‌شود که حداقل حدود ۲۵ درصد آن از طریق مبادی رسمی است. در اصل ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز آمار قاچاق را در سال ۱۳۹۸ حداقل ۱۲ میلیارد دلار تخمین زده، اما در برخی دیگر از گزارش‌ها آمار واردات کالای قاچاق تا ۲۵ میلیارد دلار هم برآورد شده است. به طور کلی عمده آمارهای رسمی قاچاق مربوط به سال ۱۳۹۸ است و این آمارها هنوز به روزرسانی نشده است. البته این اعداد در سال‌های مختلف نوساناتی هم داشته است؛ برای مثال از سال ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۸ ستاد آمار قاچاق ورودی را به ترتیب ۲، ۷، ۱۵، ۵، ۱۴، ۱۲، ۱۲ و ۱۲ میلیارد دلار و آمار قاچاق خروجی از کشور را به ترتیب ۸، ۱۷، ۱۴، ۵، ۹، ۰، ۹ و ۲۰۹ میلیارد دلار اعلام کرده است. با این حال در سال ۱۳۹۸ برآورد حجم قاچاق به تفکیک مبادی ورودی نیز منتشر شده که نشان می‌دهد بیشترین سوء استفاده از رویه ملوانی اتفاق افتاده است. بر این اساس ۴۳ درصد از کل حجم قاچاق ورودی در این زمان با سوء استفاده از معافیت ملوانی، ۲۸ درصد از سایر از قبیل مبادی رسمی، مناطق آزاد و ویژه و غیره، ۲۰ درصد با سوء استفاده از رویه مسافری و ۹ درصد به دلیل خلأهای مرزی بوده است.

این آمارها نشان می‌دهد که در دولت روحانی بازار کالایی کشور در تسخیر کالاهای قاچاق بوده است. همین روال باعث شد که در دولت گذشته تعداد قابل توجهی از واحدهای صنعتی تعطیل شوند. طبق آمارهای سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران از مجموع ۸ هزار و ۵۲۱ واحد صنعتی تعطیل شده در شهرک‌های صنعتی ایران، زمان تعطیلی ۴۳ واحد صنعتی مشخص نیست، ۹۴ واحد صنعتی تا قبل از سال ۱۳۸۰ تعطیل شده، از سال ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۴ تعداد ۲۰۰ شرکت، بین سال‌های ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۲ تعداد ۲ هزار و ۵۷۴ واحد صنعتی و طی سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۹ نیز ۵ هزار و ۴۱۰ واحد صنعتی جدید به لیست تعطیل‌شدگان اضافه شده است.

در نظر گرفتن کد شناسه برای کالا

در دولت سیزدهم، برای آنکه میزان کالاهای قاچاق و تقلبی در بازار کاهش پیدا کند، چند اقدام صورت گرفت. یکی از این اقدام‌ها افزایش نظارت بر بازار بود

که این امر از طریق اتحادیه‌ها و انجمن‌ها صورت گرفت. اتحادیه‌ها و انجمن‌ها که در دولت گذشته کنار گذاشته شده بودند و به آنها بهایی داده نمی‌شد، در این دولت مورد توجه مضاعف قرار گرفتند و بنا شد به عنوان یکی از بازوهای نظارتی دولت عمل کنند.

میجت دیگری که مورد توجه قرار گرفت و به سرعت اجرایی شد، کد شناسه کالا بود. با وجود کارشنگی و مقاومت‌های پیچیده‌ای که در بازار وجود داشت بخصوص آتهایی که انبارهایشان مملو از کالاهای قاچاق و تقلبی بود، دولت کد شناسه را برای لوازم یدکی خودرو، لوازم خانگی و محصولات دخانی آغاز کرد. بر این اساس شناسه کالا یا کد کالا که به آن بارکد نیز اطلاق می‌شود، قاچاق از غیرقاچاق است. در این طرح کالاهای یاد شده از زنجیره عرضه تا تأمین مورد بررسی قرار می‌گیرد و با تولیدکننده و عرضه‌کننده‌های کالاهای تقلبی و قاچاق برخورد می‌شود.

مديریت اشتغال مرزنشینان

دولت سیزدهم برای آنکه از میزان عرضه کالاهای قاچاق در بازار کاسته شود، از تولیدکنندگان واقعی حمایت بیشتری کرد و با فرصت‌سازی از طریق حمایت‌های مالی و قانونی شرایطی را فراهم کرد که تولید قانونی صرفه اقتصادی خوب و مناسبی داشته باشد.

موضوع دیگری که می‌توان در زمره اقدامات دولت دانست، ایجاد شغل در شهرهای مرزنشین بود. بخشی از قاچاقی که در کشور صورت می‌گیرد به علت نبود شغل پایدار در شهرهای مرزنشین است. لذا دولت سازوکاری را فراهم کرد که تولید در این شهرها جان بگیرد و دیگر قاچاق از طریق کولبری و ته لنجی مورد استقبال واقع نشود.

میجت بعدی که دولت شهید ابراهیم رئیسی دنبال کرد، افزایش نظارت‌ها در مرزها و ساماندهی واردات با هدف جلوگیری از کم‌اظهاری و خلاف‌اظهاری بود. همچنین با افزایش نظارت‌ها، سودجویان مجال بسیار کمتری داشتند تا کالاهای تقلبی و قاچاق را به سرزمین اصلی برسانند. لذا وضعیت موجود نشان می‌دهد که بازار اکثر قطعات سروسامان خوبی پیدا کرده است.

شفاف‌سازی قابل تأمل

محمدمحمدی برادران، معاون وزیر صمت با انتقاد به عملکرد گذشته دولت‌ها، گفت: با توجه به نظرسنجی صورت گرفته از وضعیت بازارهای مختلف (به‌طور خاص در حوزه لوازم یدکی خودرو، لوازم خانگی و محصولات دخانی)، عمدتاً در حوزه لوازم یدکی خودرو لوازم خانگی، تحلیل‌ها براین اساس بود که شفافیت در اصالت کالاها عم وارداتی و داخلی مشخص نبوده است. حتی در مورد قطعات و لوازم تولید داخل برخی مشتریان پس از مدتی استفاده متوجه شدند که کالا تقلبی و جعلی بوده است. بنابراین وضعیت بازار از نظر مردم رها، آشفته و غیرنظارتی بود. از سوی دیگر مردم به مجموعه‌های مختلف همچون سامانه ۱۳۴، سامان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان و دستگاه‌های قضایی به صورت مستمر اعلام شکایت می‌کردند. بسیاری از شکایت‌ها در حوزه قطعات یدکی خودرو بوده است. در قطعات یدکی دیده می‌شد که بسته‌بندی، هولوگرام و حتی بیمه اصلی محصول و قطعه جعل شده بود و به بازار ارائه می‌شد.

او ادامه داد: نمی‌توان گفت موضوع تنها بحث قاچاق، کالاهای تقلبی، عدم نظارت و از این دست موضوعات است. همه اینهاست، ضمن اینکه به صورت فزاینده‌سو دگرگی با جان و مال مردم است و از اعتماد مردم سوءاستفاده می‌شود. این جریان سو دگر همه‌جا بوده و مختص سازمان و مجموعه خاص نیست. در حال حاضر در همین چند گروه کالایی، با عده‌های حداقل بیش از هفت میلیارد دلار کشور در حوزه قاچاق مواجه است؛ البته میزان قاچاق کالای کشور بالغ بر ۱۲ میلیارد دلار است.

تعطیلی بسیاری از

واحدهای صنعتی در بحران قاچاق

مرکز پژوهش‌های مجلس نیز در گزارش

افزایش دو برابری ساخت قطعات و تولید صنعت خودرو

گزارش خبری

مقادیر تولید، مبالغ فروش و مصرف انرژی

صنایع مهم بازار سرمایه که شامل روند میزان تولید صنایع با اهمیت، وضعیت فروش صنایع، تغییرات مبلغ فروش ۵۰ شرکت بزرگ بازار سرمایه از نظر ارزش بازار، جزئیات مصرف انرژی صنایع بازار سرمایه و نرخ گاز هاب‌های بین‌المللی می‌شود از سوی معاونت نظارت بر بورس‌ها و ناشران سازمان بورس و اوراق بهادار به همت اداره میز صنعت و رتبه‌بندی ناشران منتشر شد.

روند تولید صنعت خودرو

آخرین وضعیت صنعت خودروسازی نشان‌دهنده روند تولیدات صنعت خودرو و ساخت قطعات در هفت سال اخیر است. افزایش ۱۰۶ درصدی مقدار تولید صنعت خودرو و ساخت قطعات در اردیبهشت عمده‌تا ناشی از افزایش مقدار تولید نمادهای خودرو افزایش مقدار تولید گروه پژو، تارا و خودروهای تجاری نشده سایت‌ها در ماه گذشته صفر بوده، به ترتیب به میزان (۷۲٪، ۱۲۰٪)، خسپای (افزایش مقدار تولید خانواده X۲۰۰ (تیبیا، کوئیک، ساینا) و وانت ۱۵۱ به ترتیب به میزان ۷۷٪ و ۱۰۲٪، خپارس (افزایش مقدار تولید گروه ۲۰۰Q به میزان ۸۶٪) و خزایما (افزایش مقدار تولید گروه نیسان به میزان ۱۱۹٪) به ترتیب به میزان ۹۹٪، ۱۰۱٪ و ۱۱۹٪ بوده است.

همچنین دلیل اصلی افزایش میزان تولید و به تبع آن رشد مقدار فروش و درآمد صنعت خودرو و ساخت قطعات ناشی از

تولید

اخبار

احیای آذراب

مصادقی از تلاش

شهید جمهور

مشکلات باقی مانده شرکت آذراب اراک با جدیت و از باب وظیفه‌پیکیری می‌شود. همچنین نباید برای برون‌رفت از مشکلات این شرکت، راهکارها یکی باشد و پشت یک دیوار ماند. سید مهدی فرحی قائم مقام وزیر صمت در امور بازرگانی گفت: آذراب یک گنج و طلا است که زمانی به گل نشست، یعنی مدیریت آن صفرپود و با نادانی آن را به این حال رساندند؛ براین اساس احیای مجدد شرکت آذراب اراک مصادقی از تلاش شهید جمهور است. قائم مقام وزیر صمت در امور بازرگانی افزود: شرکت صنایع آذراب جزو بنی نظیرها در منطقه و شاید در دنیا بوده اما این گنج طلا از بین نرفته، ارزش‌های آن بابرجاست و می‌تواند دوباره رشد کند. فرحی اظهار کرد: باید با اراده، عقل و مشورت مشکلات این واحد صنعتی بزرگ، یکی پس از دیگری حل شود و حمایت از این مجموعه نیز با جدیت ادامه دارد. همچنین شرکت آذراب باید کنسرسيوم تشکیل دهد و این مدلی است که در کسب و کار دنیا دنبال می‌شود و ادبیات توسعه است.

گسترش تولید

خودروهای سبز

در ایران

برقی‌سازی خودرو یک تحول جهانی است که نمی‌توان از آن گذشت؛ زیرا محیط زیست ما تحمل گازهای گلخانه‌ای بیشتر و امکان استفاده از سوخت‌های گران برای اقتصاد ما وجود ندارد. لذا باید در راستای افزایش تولید خودروهای سبز با انرژی خورشیدی و تجدیدپذیر در ایران حرکت کرد. عباس علی‌آبادی وزیر صمت با اشاره به اینکه روند خوبی برای استفاده و تولید خودروهای سبز در کشور شکل گرفته که در این زمینه نخستین تاکسی‌های برقی در کرمان و تهران در حال حرکت هستند، افزود: امیدواریم با تولید دومین خودرو برقی که طراحی آن تمام شده، با همکاری شرکت ایرانی بزودی محصولات جدیدی هم ارائه شود. وی تأکید کرد: امروزه خودروسازهای ما باید به تحولات دنیا در این صنعت توجه داشته باشند چراکه این تحولات در دنیا به سرعت در حال شکل‌گیری است.

تجارت ۶ میلیارد

دلاری تهران وپکن

جدیدترین آمار منتشر شده از

سوی گمرک چین نشان می‌دهد مبادلات تجاری این کشور با ایران در پنج‌ماهه نخست ۲۰۲۴ به حدود ۶ میلیارد دلار رسیده است.

تجارت ایران و چین در ۵ ماهه ۲۰۲۴ نسبت به مدت مشابه سال قبل کاهش ۹ درصدی داشت. در ماه‌های ژانویه تا مه سال قبل ارزش تجارت ایران و چین ۶.۵ میلیارد دلار اعلام شده بود. اگرچه واردات به عنوان مهم‌ترین عامل مسدود است، اما سرفه‌ای متعدد رئیس کل بانک مرکزی به کشورهای همسایه و همچنین کشورهایی که ایران با آنها تجارت زیادی دارد باعث شد وضعیت این حوزه در مسیر بهبود قرار بگیرد.

دولت سیزدهم در شرایطی آغاز به کار کرد که تجارت در وضعیت مطلوبی قرار نداشت. براین اساس دولت اعلام داشت ارتباط با همه کشورها از جمله همسایگان را در برنامه کاری خود دارد.

زمانی که این هدف اعلام شد برخی منتقدان معتقد بودند این کار دشنی نیست، به این دلیل که تحریم‌ها چنین امکانی را در اختیار ایران قرار نمی‌دهد و امریکا اجازه افزایش تجارت را نخواهد داد؛ از سوی دیگر مواردی مانند نقل و انتقال پول برای تجارت